

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA KLAS IV – VIII

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA KLAS IV – VIII

Celem nauczania historii w szkole podstawowej jest zapoznanie uczniów z najważniejszymi wydarzeniami z przeszłości, rozwijanie poczucia więzi z rodziną, narodem, społecznością europejską i światową, kształtowanie postaw moralnych, patriotycznych i obywatelskich, szacunku do własnego państwa i symboli narodowych.

Realizacji tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia. Ma ona za zadanie przekazać informacje uczniowi, jego rodzicom i nauczycielowi, co osiągnął, co robił dobrze i ile potrafi. Przedmiotem oceny są: wiadomości i umiejętności uczniów.

Przedmiotem oceny z historii jest:

1. Wiedza merytoryczna.
2. Rozumienie i umiejętność interpretacji faktów.
3. Praca ze źródłem historycznym, umiejętność pracy z materiałem kartograficznym, ikonograficznym, statystycznym itp.
4. Formułowanie wypowiedzi ustnej.
5. Przygotowanie odpowiedzi, pracy pisemnej, prezentacji i innych form aktywności.
6. Aktywność ucznia na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej.

Obszary oceniania:

1. Wiadomości objęte podstawą programową.
2. Umiejętności:
 - lokalizacja czasowo – przestrzenna omawianych wydarzeń (znajomość mapy)
 - uogólnianie, wartościowanie, porównywanie, wykrywanie analogii historycznych
 - analiza tekstu źródłowego
 - umiejętność dyskusji
 - stosowanie terminologii historycznej i jej rozumienie
 - wskazywanie związków przyczynowo – skutkowych, przestrzennych pomiędzy historią powszechną, ojczyzną, regionalną
 - wskazywanie związków pomiędzy poszczególnymi dziedzinami życia politycznego, gospodarczego, kulturowo – społecznego
 - łączenie faktów i zjawisk z historii Polski z historią powszechną
 - analiza i ocena zjawisk i faktów historycznych
 - porównywanie różnych koncepcji politycznych, religijnych i gospodarczych
 - gromadzenie informacji przy wykorzystaniu nowoczesnej technologii i różnorodnych źródeł.

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce uniemożliwiające sprostanie wymogom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania, potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej upoważnionej do tego jednostki - nauczyciel stosuje obniżenie wymagań jednak są one nie mniejsze niż opisane wymagania na ocenę dopuszczającą.

Jeżeli uzyskana przez ucznia ocena nie satysfakcjonuje go - istnieje możliwość poprawy w terminie ustalonym przez nauczyciela.

I. KONTRAKT.

Zawierany jest między uczniami klas IV – VIII, a nauczycielem i dotyczy sposobu oceniania (zgodny z regulaminem i statutem szkoły).

1. System oceniania oparty jest na zasadzie sprawiedliwości i jawności.

2. Ocenie podlegają następujące obszary aktywności: wypracowania klasowe, sprawdziany z poszczególnych rozdziałów, sprawdziany kompleksowe, kartkówki, zadania domowe, odpowiedzi ustne, aktywność, zeszyt przedmiotowy, prace dodatkowe (udział w konkursach, akademiach, inscenizacjach, prace projektowe i plastyczne).

3. Informacje o terminie, formie i zakresie planowanych sprawdzianów podawane są z przynajmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Powinny być odnotowane w dzienniku lekcyjnym.

4. Jeżeli uczeń nie pisał sprawdzianu / pracy klasowej w określonym terminie, ma obowiązek to uczynić w ciągu 2 tygodni od momentu powrotu do szkoły. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu w ciągu 3 tygodni od otrzymania oceny lub w szczególnych sytuacjach w terminie uzgodnionym z nauczycielem (w sytuacjach szczególnych termin poprawy może być wydłużony). Uczeń zgłasza nauczycielowi chęć poprawy oceny i ustalany jest termin poprawy. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika bez względu na jej wartość.

5. Kartkówki z 2 – 3 ostatnich lekcji mogą być niezapowiedziane. Oceny z kartkówek podlegają poprawie. Uczeń w ciągu 2 tygodni od momentu wpisania oceny do dziennika ma prawo poprawić ocenę. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika bez względu na jej wartość.

6. Jeżeli uczeń podczas pracy klasowej / sprawdzianu pracuje niesamodzielnie (odpisuje, korzysta z niedozwolonych pomocy naukowych), otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.

7. Uczeń ma prawo być dwukrotnie w ciągu semestru nieprzygotowany do lekcji (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów). Za nieprzygotowanie uznawane jest także brak podręczników, zeszytu i pracy domowej. Nieprzygotowanie do zajęć uczeń zgłasza nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji. Uczący odnotowuje to w notesie w dzienniku lekcyjnym.

8. Nie ocenia się ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji losowej oraz przez 3 dni po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń nieobecny dłuższy czas w szkole jest zobowiązany do nadrobienia zaległości i uzupełnienia zeszytu oraz zeszytu ćwiczeń.

9. Nauczyciel ocenia pracę grupową uczniów. W zależności od wkładu pracy, dziecko może uzyskać ocenę lub plusa.

10. Nauczyciel nagradza aktywność uczniów podczas zajęć oceną, plusem lub pochwałą.

11. Uczeń ma możliwość poprawienia oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej. Poprawa odbywa się na lekcji w wyjątkowych przypadkach poza lekcją (np. na zajęciach wyrównawczych) w terminie 2 tygodni od jej uzyskania. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika bez względu na jej wartość.

12. Uczeń otrzymuje ocenę semestralną i roczną za całokształt swojej pracy. O ocenę wyższą niż przewidziana roczna przez nauczyciela może ubiegać się/ wystąpić uczeń, który spełnił powyższe warunki:

A/ na tydzień przed złożeniem odwołania od propozycji oceny rocznej ma uzupełnione wszystkie brakujące prace, w tym prace pisemne oraz niepisane prace kontrolne,

B/ Na bieżąco poprawia sprawdziany, w terminach statutowych... lub uzgodnionych z nauczycielem.

C/ nie zgłaszał więcej niż 3 nieprzygotowania się do zajęć lekcyjnych,

D/ ma nie więcej niż 100 godzin nieobecności,

E/ pisał wszystkie badania wyników i egzaminy próbne,

F/ wywiązał się z bieżących proponowanych przez nauczyciela form poprawy,

G/ uczestniczył w formach pomocy oferowanych przez szkołę (co najmniej jedna forma - konsultacje, zajęcia dodatkowe pod kierunkiem nauczyciela, pomoc koleżeńska, itp.),

H/ otrzymał nie więcej niż 3 oceny niedostateczne bieżące, w tym nie więcej niż 2 oceny z prac pisemnych z przedmiotu,

I/ miał ustaloną ocenę wyższą na półroczu niż propozycja oceny końcoworocznej.

J/ Uczeń wykonuje wszystkie prace zlecone przez nauczyciela w ilości i formie oraz czasie wskazane przez niego.

K/ Zrealizował wszystkie zaplanowane przez samego siebie obszary poprawy, tj. na końcu np. dużej pracy, po poprawie uczniowskiej postawił własny cel, np. Do następnej poprawy - będę stosować : określanie wieków, czytanie mapy historycznej, znam podstawowe wydarzenia z danego okresu historycznego

- zapiszę nowe myśli w akapitach/ powtórzę wiadomości, z którymi miałem największy problem (uzyskałem niższą ocenę , nauczę się....

13. Każdy nauczyciel ma prawo do stosowania zasad oceny ucznia i zespołu klasowego, uwzględniając ich potrzeby i możliwości.

14. Uczeń, który reprezentuje szkołę na szczeblu rejonu, województwa, Polski – otrzymuje ocenę częściową celujący za każdy udział.

15. Uczniowie na początku i na zakończenie roku szkolnego mogą pisać testy diagnostyczne, które są poprawione przez nauczyciela, ocena wpisana do dziennika, jednakże ta ocena nie ma wpływu na ocenę semestralną ani końcową.

Po każdym roku szkolnym następuje ewaluacja przedmiotowego systemu nauczania

II. Ogólne Kryteria oceniania:

Ocena niedostateczny

Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą – jego braki w zakresie wiadomości i umiejętności są tak duże, że nawet przy wydatnej pomocy nauczyciela nie jest w stanie ich uzupełnić w trakcie dalszego kształcenia.

Ocena dopuszczający

Uczeń ma spore braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności, popełnia liczne błędy merytoryczne, ale jest w stanie uzupełnić luki w trakcie dalszego kształcenia. Jego postawa jest bierna, ale przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia i typowe zadania o niewielkim stopniu trudności - szereguje wydarzenia w ciągu chronologicznym, rozróżnia podstawowe źródła historyczne, wyjaśnia proste pojęcia, pozyskuje informacje z ilustracji, tekstu czy mapy, W zespole nie przejawia inicjatywy, ale wykazuje chęć współpracy i z pomocą innych członków zespołu wywiązuje się z zadań przydzielonych w projekcie.

Ocena dostateczny

Uczeń ma wiedzę i umiejętności na poziomie podstawowym. Trudności stwarza mu samodzielne sformułowanie i uzasadnienie swoich wypowiedzi – musi być ukierunkowany przez nauczyciela. Jego aktywność na lekcjach jest sporadyczna. Umieszcza wydarzenia na osi czasu, wyjaśnia podstawowe pojęcia historyczne, wykonuje typowe zadania oparte na podręczniku, źródłach, mapie. Rzadko przejawia inicjatywę w zespole, samodzielnie wykonuje tylko proste zadania, które przydzieli mu grupa, współpracuje z innymi.

Ocena dobry

Uczeń opanował w dużej mierze wiedzę i umiejętności określone programem, które pozwalają na samodzielne rozwiązywanie typowych problemów. Umiejętnie wykorzystuje informacje, prawidłowo posługuje się terminologią historyczną, sytuuje wydarzenia w czasie i przestrzeni. Wyjaśnia przyczyny i skutki faktów historycznych, dostrzega analogie historyczne i związki między przeszłością, a teraźniejszością. Odczytuje informacje zawarte w mapie historycznej i analizuje teksty źródłowe. Często uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowo - grupowych

Ocena bardzo dobry

Uczeń opanował w pełni wiedzę objętą programem. Jest bardzo aktywny. Prawidłowo posługuje się pojęciami i terminami. Stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów. Opracowuje pisemnie zagadnienia, korzystając z różnych źródeł. Jasno formułuje wypowiedzi i dobrze je argumentuje, wyczerpuje temat, dostrzega związki przyczynowo-skutkowe, wyciąga wnioski, dokonuje ocen. Ocenia wiarygodność źródła historycznego. Łączy wiedzę z różnych przedmiotów. Poprawnie posługuje się pojęciami, dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń. Potrafi zaplanować i zorganizować pracę, jest kreatywny. Chętnie pomaga innym. Łagodzi konflikty w zespole. Bierze udział w konkursach historycznych.

Ocena celujący

Uczeń posiada wiedzę wykraczającą poza materiał programowy. Uczeń samodzielnie zdobywa wiadomości, rozwija własne zainteresowania historyczne i społeczne. Na lekcjach jest bardzo aktywny, żywo zainteresowany tym, co się dzieje. Samodzielnie interpretuje źródła i łączy zawarte w nich informacje, wyjaśnia przyczyny i przewiduje następstwa zjawisk, umiejętnie formułuje argumenty, własne przemyślenia, oceny i opinie. Posługuje się bogatym słownictwem i pojęciami. Podejmuje się samodzielnych zadań, wykazując inicjatywę i pomysłowość oraz wykorzystując wiedzę pozapodrecznikową. Z powodzeniem wykazuje się wiedzą i umiejętnościami na różnych konkursach. Podejmuje inicjatywę w działaniach grupowych, jest pomysłodawcą różnych zadań. Potrafi doskonale zorganizować i zaplanować pracę swoją i innych.

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

1. Sprawdziany pisemne obejmują materiał zadany przez nauczyciela

- każdy sprawdzian (test) zapowiadany jest co najmniej na tydzień przed jego przeprowadzeniem,
- uczeń obowiązany jest napisać wszystkie przewidziane w danym okresie sprawdziany,
- uczniowie znają zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności oraz kryteria oceniania,
- oceny są jawne, uzasadnione i zgodne z wymaganiami na daną notę.

Ocenie podlega:

- stopień opanowania materiału faktograficznego,
- dostrzeganie związków przyczynowo- skutkowych,
- stylistyczna poprawność wypowiedzi,
- umiejętność selekcji wydarzeń historycznych,
- stopień rozumienia tematu (pytań),
- znajomość chronologii, pojęć, nazw i postaci historycznych,
- umiejętność porównywania, dostrzegania podobieństw i różnic w procesie dziejowym,
- odróżnianie fikcji od prawdy historycznej,
- znajomość mapy.

2. Kartkówki:

- obejmują wiadomości maksymalnie z ostatnich 3 lekcji,
- nie muszą być zapowiadane.

3. Odpowiedź ustna, ocenie podlega:

- zrozumienie tematu lub pytania,
- zawartość merytoryczna,
- argumentacja,
- wyrażanie sądów,
- stosowanie terminologii historycznej,
- sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi, poprawność językowa, płynność, logiczne myślenie),
- dodatkowe pytania naprowadzające nauczyciela, wpływają na obniżenie oceny,
- umiejętność korzystania z mapy,
- nauczyciel może z trzech ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego do następnej lekcji.

4. Praca na lekcji:

-nauczyciel ocenia pracę na lekcji, ocenie podlegają działania ucznia w czasie lekcji, jego odpowiedzi na zadane pytania i wykonywanie zleconych przez nauczyciela zadań.

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA Z HISTORII W KLASIE VII

1. Europa po kongresie wiedeńskim.

Ocena dopuszczający:

Wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska, zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815). Wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja przemysłowa, identyfikuje postać Jamesa Watta, wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej. Wyjaśnia znaczenie terminu Wiosna Ludów, zna datę Wiosny Ludów (1848–1849), wymienia przyczyny Wiosny Ludów

Ocena dostateczny:

Wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze, przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich. Wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja, kapitał, kapitałisci, robotnicy, proletariat. Wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm. Zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848)

Ocena dobry:

Omawia przebieg „stu dni” Napoleona, przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza. Wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. Wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, komunizm, idee narodowe oraz zna postaci z nimi związane. Wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815–1847 wybuchły rewolucje (zna ich daty) i powstania narodowe oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską, omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji

Ocena bardzo dobry:

Wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza, przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza. Przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji. Wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami. Przedstawia cele, przebieg i skutki powstania dekabrystów, opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich

Ocena celujący:

Ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński. Ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w. Opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności. Omawia rolę parlamentu frankfurckiego w procesie jednoczenia Niemiec

2. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim

Ocena dopuszczający:

Wyjaśnia znaczenie terminu uwłaszczenie, zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815), wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim. Wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego. Zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830). Wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja, identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego. Wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborami. Wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm

Ocena dostateczny:

Charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego, opisuje ustrój Rzeczypospolitej Krakowskiej. Wyjaśnia znaczenie terminów: kaliszanie, konspiracja, charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego, wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele. Wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego. Wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji. Opisuje przebieg Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim oraz w Galicji. Przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu

Ocena dobry:

Omawia proces uwłaszczania chłopów w zaborze pruskim. Wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim, przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego–Lubeckiego. Charakteryzuje poczynania władz powstańczych do wybuchu wojny polsko–rosyjskiej, opisuje przebieg wojny polsko—rosyjskiej. Charakteryzuje program obozów Wielkiej Emigracji. Charakteryzuje wkład Polaków w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie. Wyjaśnia, czym był polski mesjanizm

Ocena bardzo dobry:

Wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości, porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami. Przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności, opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych. Identyfikuje postacie dyktatorów, przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim. Omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim, charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w. Przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku. Przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości

Ocena celujący:

Ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim. Ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej, ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia. Ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego. Ocenia skutki Wiosny Ludów na ziemiach polskich. Ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków

3. Europa i Świat po Wiośnie Ludów.

Ocena dopuszczający:

Wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe, zna datę wojny secesyjnej (1861–1865). Wymienia etapy jednoczenia Włoch i Niemiec oraz daty. Wyjaśnia znaczenie terminu kolonializm. Wyjaśnia znaczenie terminów: partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja. Wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych i medycznych. Wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm

Ocena dostateczny:

Wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna. Wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi i Otto von Bismarck w jednoczeniu Niemiec. Przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych. Wyjaśnia znaczenie terminów: socjaliści, socjaldemokracja, komuniści, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, emancypantki, sufrażystki. Identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville'a i Wilbura Wright, Thomasa Alwisa Edisona, Alexandra Grahama Bella.

Ocena dobry:

Opisuje przebieg wojny secesyjnej. Wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch, przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec. Przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji. Wyjaśnia znaczenie terminów: anarchizm, szowinizm, syjonizm. Wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w. Wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków, identyfikuje postacie: Émile'a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre'a de Coubertina.

Ocena bardzo dobry:

Przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w. Wyjaśnia okoliczności powstania Austro-Węgier, przedstawia rolę Polaków w Komunie Paryskiej. charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii. Przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych. Wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby zachorowań i śmiertelności w XIX w. Wyjaśnia znaczenie terminu symbolizm, ekspresjonizm, futuryzm.

Ocena celujący:

Ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych. Ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldiego w procesie jednoczenia swoich państw. Ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw. Ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.

4. Ziemie polskie po Wiośnie Ludów.

Ocena dopuszczający:

Wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna, wyjaśnia znaczenie terminów: branka, wojna partyzancka, zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), wyjaśnia znaczenie terminów: rusyfikacja, wymienia bezpośrednie represje wobec uczestników powstania styczniowego. Wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja, zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901. Wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych). Zna daty: powstania PPS (1892), SND (1897), PSL (1903). Wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, zna datę rewolucji 1905–1907. Identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę

Ocena dostateczny:

Wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska, przedstawia programy polityczne „białych” i „czerwonych”, przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego, charakteryzuje przebieg walk powstańczych, charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim. Opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie. Omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w. Przedstawia cele ruchu robotniczego, narodowego, ludowego. Wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami. Charakteryzuje kulturę Młodej Polski

Ocena dobry:

Charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim, wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych, charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych. Przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu. Przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim. Wyjaśnia, dlaczego polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji. Przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w. Wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury

Ocena bardzo dobry:

Wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania, przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego, wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej. Przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie.

Wyjaśnia znaczenie terminów: haskale serwituty, famuły. Porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL. Porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r. Wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm

Ocena celujący:

Ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego, ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego, ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych. Ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych. Ocenia skalę realizacji haseł polskich partii politycznych w XIX i na początku XX w. Ocenia stosunek polskich partii politycznych do rewolucji 1905–1907. Charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w.

5. I wojna światowa.

Ocena dopuszczający:

Wyjaśnia znaczenie terminów: trójprzymierze/państwa centralne, trójp porozumienie/ententa, wskazuje je na mapie, zna daty: I wojny światowej, identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego. Zna daty: wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917). Wymienia postanowienia Aktu 5 listopada oraz zna datę

Ocena dostateczny:

Wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, nieograniczona wojna podwodna, omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy. Przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej i omawia jej przebieg. Przedstawia stosunek państw centralnych do sprawy polskiej

Ocena dobry:

Przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych, przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich. Określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji. Zna daty ogłoszenia odezwy cara Mikołaja II (1916), powstania Rady Regencyjnej (1917), odezwy Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917)

Ocena bardzo dobry:

Opisuje przebieg walk na froncie zachodnim, opisuje przebieg działań wojennych na froncie wschodnim, przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji. Wymienia rosyjskie stronnictwa polityczne i przedstawia ich założenia programowe. Przedstawia zależności między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej

Ocena celujący:

Ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych, porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim. Charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji

6. Świat w okresie międzywojennym.

Ocena dopuszczający:

Wymienia postanowienia traktatu wersalskiego. Charakteryzuje ideologię faszystowską, charakteryzuje ideologię nazistowską, identyfikuje postacie: Benito Mussoliniego, Adolfa Hitlera, wyjaśnia znaczenie terminów: faszyzm, nazizm, antysemityzm. Zna daty: paktu Ribbentrop– Mołotow (23 VIII 1939). Wyjaśnia znaczenie terminu: aneksja, *Anschluss*, oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi), zna daty: *Anschlussu* Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939)

Ocena dostateczny:

Wskazuje na mapie państwa powstałe w wyniku rozpadu Austro–Węgier, państwa bałtyckie. Wyjaśnia znaczenie terminów: autorytaryzm, totalitaryzm. Zna daty układu w Rapallo (1922), opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów. Wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja, zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918). Wyjaśnia znaczenie terminów: *appeasement*, remilitaryzacja, wymienia postanowienia konferencji w Monachium oraz zna datę (1938)

Ocena dobry:

Przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski. Wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli. Wyjaśnia znaczenie terminów: kołchoz, Gułag, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa. Wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm. przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej, charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.

Ocena bardzo dobry:

Wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno. Omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech. Wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy. Wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futuryzm. Wyjaśnia wpływ polityki *appeasement* na politykę zagraniczną Niemiec

Ocena celujący:

Ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie. Ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benito Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli. Ocenia politykę Stalina wobec przeciwników. Ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych. Ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium

7. Polska w okresie międzywojennym.

Ocena dopuszczający:

Zna daty przekazania władzy wojskowej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918). Wyjaśnia znaczenie terminu: „cud nad Wisłą”, zna daty: Bitwy Warszawskiej (15 VIII

1920). Wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt, zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego (27 XII 1918), wskazuje na mapie obszar Wolnego Miasta Gdańska, obszary plebiscytowe, wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego. Zna daty: uchwalenia konstytucji marcowej (17 III 1921) i omawia jej postanowienia. Wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja, konstytucja kwietniowa oraz zna daty. Wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy. Wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestoleciu międzywojennym. Zna daty: paktu Ribbentrop–Mołotow(23 VIII 1939), polsko- brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego (25 VIII 1939)

Ocena dostateczny:

Zna datę powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego (18 XI 1918). Wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna. Zna daty: plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (11 VII 1920),plebiscytu na Górnym Śląsku (20 III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V– VII 1921). Wyjaśnia znaczenie terminów: system parlamentarny, czynne i bierne prawo wyborcze, hiperinflacja, wojna celna. Omawia przyczyny zamachu majowego. Omawia reformy rządu Władysława Grabskiego. Identyfikuje postacie: Stefana Żeromskiego, Zofię Nałkowską, Marię Dąbrowską, Witolda Gombrowicza, Juliana Tuwima, Stanisława Ignacego Witkiewicza. Zna daty: układu polsko-rumuńskiego (III 1921), traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934). Wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność

Ocena dobry:

Zna daty powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (7 XI 1918), powstania Naczelnej Rady Ludowej (14 XI 1918),wydania dekretu o powołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919). Przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r. zna daty: przybycia Ignacego Jana Paderewskiego doPoznania(26XII 1918),pierwszego powstania śląskiego (VIII 1919),zaślubin Polski z morzem (10 II 1920). Przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych, charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926. Przedstawia politykę sanacji wobec opozycji. Charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce. Przedstawia koncepcję Józefa Piłsudskiego dotyczącą prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji

Ocena bardzo dobry:

Zna daty powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego (19 X 1918), powstania Polskiej Komisji Likwidacyjnej Galicji i Śląska Cieszyńskiego(28 X 1918), przekazania władzy cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918). Przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego. Przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich. Porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej. Wyjaśnia znaczenie terminów: awangarda, styl narodowy, katastrofizm, formizm, skamandryci, *art. déco*, Awangarda Krakowska. Wyjaśnia znaczenie terminu wojna

prewencyjna. Wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę Adolfa Hitlera

Ocena celujący:

Ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości. Ocenia postawę Polaków wobec ekspansji ukraińskiej w Galicji Wschodniej. Ocenia postawę Polaków wobec walki o polskość Śląska. Ocenia pozycję ustrojową Naczelnika Państwa. Ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną. Ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich

